

afhænger dels af os selv og dels af andre. Det, vi selv kunne gøre for vor Neutralitet, er, at vi ved enhver passende Lejlighed kunne forkynde og meddele til de fremmede Magter, at vi ville være neutrale. Som de Herrer vide, er dette jo allerede sket flere Gange, og det er ikke ret mange Aar siden, at der skete en Meddelelse derom til de fremmede Magter. Paa samme Maade tør jeg vel sige, at de Ord, som her falde fra Regeringen, blive ved Telegrafene o. s. v. kundgjorte for et langt større Publikum end det danske. Men vigtigere endnu end dette, at vi gribe de passende Lejligheder til at erklære det for vor faste og bestemte Hensigt at være neutrale, er det naturligt, at vore Handlinger ved enhver given Lejlighed virkelig vise, at det er vor Vilje. Ord kan man jo sagtens fremsætte, og Ord binde jo i og for sig ingen. Men hvad de fremmede Magter ville skønne mere paa, er, at vi ved alle Lejligheder vise en oprigtig Bestræbelse for ved et venskabeligt og imødekommende Forhold at undgaa enhver Konflikt, som overhovedet kan undgaaes uden at træde vore Interesser for nær. Det er dette, vi kunne gøre selv, og jeg kan forsikre det høje Ting om, at for saa vidt det afhænger af Regeringen og særlig af mig, skal det ogsaa ske.

Men dernæst afhænger jo, hvad man kan naa i Retning af Neutralitet, af andre, over hvilke vi ikke have Herredømme. Det afhænger for det første af, om andre ville tro vore Erklæringer, hvilket jeg dog ikke har nogen Grund til at tvivle paa. Men dernæst afhænger det af, om de ville optage vore Erklæringer for andet end en Meddelelse, om de ville indregistrere dem som et internationalt Faktum, dannende et bestemt Led i den Kæde af internationale Fakta, som man har at regne med. Det er det ene. Endvidere kan der ogsaa blive Spørgsmaal, om der kunde være andre Magter, som vilde slutte sig til os, og dette sidste kan igen ske paa forskellig Maade. Hvad nu angaar det, som jeg berørte først, nemlig, hvorledes fremmede Magter ville optage vor Neutralitetserklæring, tvivler jeg ikke om, at de ville optage den, saaledes som den fortjener, som en ærlig ment Udtalelse, noget, som vi ville holde nu og i Fremtiden, og at de ville fatte den Respekt for os, som man altid fatter for en Nation, som sætter sig et prisværdigt Formaal og et Formaal, som den er i Stand til at naa.

Det andet, som jo er kommet frem

her, nemlig om man i Forbindelse med andre Stater kunde afgive Neutralitetserklæring eller endnu mere, om man i Forbindelse med visse andre Stater kunde indgaa Neutralitetsforbund, er et langt vanskeligere Spørgsmaal. Det, som egentlig er til Hinder i den Henseende, og som er den største Vanskelighed, er, at naar man kommer til de enkelte Punkter vedrørende Neutraliteten, opstaar der mangfoldige Tvivlsspørgsmaal, og mange af disse Tvivlsspørgsmaal ere saadanne, som kunne være meget farlige for os, naar de ikke ere afgjorte. Jeg skal blot for at nævne et Eksempel bemærke, at der er meget forskellige Meninger om et saadant Tilfælde som det, at der i en Krig mellem to Sømagter var Spørgsmaal om at indlade Kul i en dansk Havn. Det vilde derfor være ønskeligt, om dette og for Resten mange andre Spørgsmaal kunde blive folkeretlig afgjorte, forinden man indgik noget, som kunde ligne et bindende eller varigt Forbund eller en varig Overenskomst med andre Stater om Neutralitet. Men for saa vidt man ved Neutralitet i Forbindelse med andre Stater blot tænker paa en fælles og samtidig Neutralitetserklæring, jeg vil f. Eks. sige, det ligger os jo saa nær, at vi ikke behøve at holde disse Ord tilbage, en fælles og samtidig Neutralitetserklæring, forkyndt for de omliggende Lande og for hele Verden, sammen med Sverige og Norge, vil jeg ikke nægte, at noget saadant i visse Henseender kunde have sine store og meget betydelige Fordele. Det er jo ogsaa det høje Ting vel bekendt, at Spørgsmaalet netop for Tiden er fremme i Udlandet, i Sverige og Norge, og det vil have stor Interesse at se, hvad det kunde føre til. Der er bragt en Motion desangaaende frem i den svenske Rigsdag, og vi faa nu at se, hvad det vil føre til. Det vil være af stor Betydning for Danmark, om man i den Henseende ikke staar ene, men jeg vil paa den anden Side ingenlunde paastaa, at en enkeltvis Fastholden for Danmarks Vedkommende alene af Neutraliteten, og navnlig og fremfor alt en stadig og bestemt Hævd af denne Neutralitet i venskabelig Adfærd og venskabelige Handlinger, ikke vil have sin store og velsignelsesrige Betydning. Et Neutralitetsforbund er en anden Sag, det ligger langt fjernere. Der er den Fare ved et Neutralitetsforbund, at det sikkert vil medføre visse internationale Forpligtelser, saaledes at det ingenlunde i de givne Situationer vil være Danmark